

EUROOPA EELARVE

Euratori teadus- ja koolitusprogramm 2028–2032

SEPTEMBER 2025

Mida komisjoni ettepanek sisaldab?

Euroopa Komisjon teeb ettepaneku eraldada ajavahemikuks 2028–2032 Euratori teadus- ja koolitusprogrammile 6,7 miljardit eurot.

Eesmärgiks on jätkata teadusuuringuid ohutute ja uuenduslike tuumatehnoloogiate valdkonnas, millel on muu hulgas potentsiaal pakkuda suurel hulgal säästvat energiat ning tugevdada Euroopa energeetikasektori autonoomiat.

See on oluline selleks, et ...

edendada järgmise põlvkonna ohutuid **tuumatehnoloogiaid**,

suurendada kõrgtehnoloogiliste tuumareaktorite ja väikeste moodulreaktorite **ohutust ja turvalisust**,

hoida oskused ja andekad inimesed ELis,

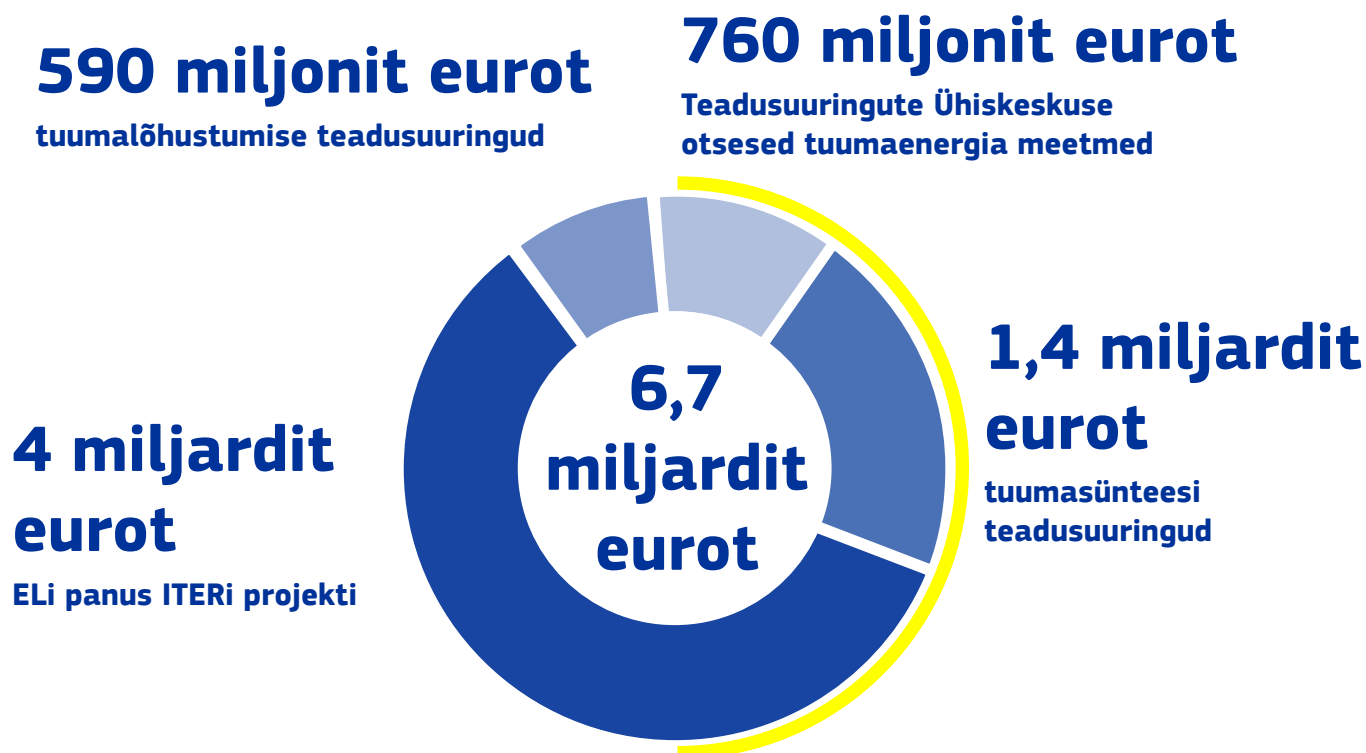

teha **uuendusi tuumasünteesienergia turuleviimiseks** ja toetada ELi rolli **ITERis**, mis on maailma kõige ambitsioonikam katsetermotuumareaktor,

täiendada „Euroopa horisondi“ raames kavandatavat programmi „Moonshot Fusion Energy“ ja **võtta ELis kasutusele tuumasünteesienergia**.

Rahaliste vahendite jagunemine

Mida on eelarve abil võimalik valdkonnas saavutada?

Kiirendada tuumasünteesienergia turulejõudmist alates teaduslikest avastustest kuni praktiliste rakendusteni.

Edendada innovatsiooni tuumatehnoloogias, väikeste moodulreaktorite, kütuste, materjalide, tuumasünteesienergia ja tehnosiirde valdkonnas.

Edendada avatud juurdepääsu tuumauuringute infrastruktuurile.

Kaasata ELi erasektor ja idufirmad tuumauuringutesse.

Suurendada ohutust, julgeolekut ja kaitsemeetmeid ning tugevdada massihävitusrelvade leviku tõkestamist ja kaubanduskontrolli.

Toetada liikmesriike radioaktiivsete jäätmete ohutul käitlemisel ja ladustamisel.

Parandada kiirguskaitset ja edendada ioniseeriva kiirguse kasutamist vähiravis ning kosmoses, tööstuses ja keskkonnaseires kasutatavates rakendustes.

Tõhustada kvalifitseeritud tuumaenergia sektori töötajate koolitamist, suurendades ELi sõltumatust tuumauuringute valdkonnas.

Luksemburg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2025
© Euroopa Liit, 2025

Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud litsentsi Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused. Euroopa Liidul ei ole autoriõigust järgmistele elementidele: © Krungpol, #958187138, © Claudio Caridi, #502019198, © Icons-Studio, # 552074522, 2025. Allikas: stock.adobe.com.

PDF

ISBN 978-92-68-32040-2

doi:10.2777/7868321

KI-01-25-168-ET-N

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus